

XY Szilárdné esete

Afféle színtelen januári délután volt, amire az időjárás-jelentés előre megmondta, "meleg front", és a hó, melyet az úttestről a járdára toltak, valóban olvadozott, és szétterülve ismét megfagyott. Az ég is latyakszínű volt, fénytelen, s bár világos, a közvilágítást már felkapcsolták. A kirakatok futófényei visszaverődtek a pirosnál veszteglő autókról és buszokról, melyek türelmesen szuszogtak, s kivilágított utastereikkel guruló ékszerdobozoknak tűntek, telis tele hazafelé igyekvő bizsukkal. Elmúlt fél öt, és már sötétedett.

XY Szilárdné csak gyalogosan közlekedett; retikülje a bal vállán csüngött súlyosan, jól kitömve iratokkal, kacatokkal; jobbában vászonszatyrot szorongatott, mibe néha véletlenül belerügött, s ekkor a szatyor ide-oda forgott a térde körül. Nem ért rá azonban ezzel törődni, lekötötte, hogy figyelje a csúszós utat maga előtt, és hogy sietségében ellenőrizze, hazaér-e időben. Ha átér a zebrán, öt perc, és otthon van. De a zebrát lekéste; inkább vár, minthogy a lefagyott járdán a nyakát szegje.

A számláló kilencven másodperctől számolt vissza, addig a zebrán keresztül-kasul hajtottak a járművek. Hetvenkét másodperc volt még hátra, mikor a zebrán megállt egy fekete autó, majd hátsó ajtaján kiszállt valaki, és XY Szilárdnét betuszkolta a hátsó ülésre. Az asszony rugalmatlan és öntudatlan volt; a sípoló zöldet már csak a leejtett vászonszatyor várta meg.

***

XY Szilárdné egy különös szobában tért magához, melynek egyik falán egy ablakméretű tükör volt: meglátta magát benne, zilált haját, vérző orrát és kicsattant ajkait. A látványtól eszébe jutott a fájdalom és a félelem; próbálta összeszedni gondolatait, felidézni, mi történt, de az agyában mindent szétfeszített a lüktető kétségbeesés. A szoba egyik sarkában felfedezett egy ajtót, de nem állhatott fel, hogy megnézzé, kijuthat-e; tagjai a székhez voltak bilincselve. Félelmében összeszűkülte a torka, és mindennél jobban bízott e székben és a bilincsekben, hogy ezeknél rosszabb nem következik.

Hirtelen kinyílt az ajtó. Egy magas, feltúrt ingujjú férfi lépett be erélyesen, nyakkendője ki volt oldva. Becsapta maga mögött az ajtót, amitől a plafonról lógó egyszerű villanykörte el kezdett himbálózni: XY Szilárdné fejének árnyait megtáncoltatta a falakon és az asztalon. A férfi kezében egy vaskos dosszié volt, melyet nagy csattanással ejtett az asztalra; XY Szilárdné összerezzen.

A férfi leült az asztalhoz, elővette cigarettáját és rágyújtott. A dossziét maga elé fordította, majd a cigarettát a fogai közé harapva, kíméletlen érthetlenséggel olvasta fel a címet: "XY Szilárdné". Felnyitotta a mappát, és lapozgatott benne.

"Harminckilenc éves, százhatvanhét centi, hatvankét kiló", mondta a férfi, szájából ömlött a füst, majd kivette a cigarettát, és az asztal lapjához ragasztott hamutálba verdeste a hamut. Lapozgatott, és folytatta tovább lassan, kínozva, néha az asszony arcába fújva a füstöt.

"Férjezett, két gyermek anyja. Legmagasabb iskolai végzettsége: érettségi. Könyvelő, húszéves a munkaviszonya. Jövedelme százhuszonhatezer-ötszázharmincnégy forint. Fizeti az adót, nincs hátraléka, sem bírsága, kétszoba-konyhás lakását jelzálogkölcson terheli, a részleteket fizeti. Belföldön nyaral, nem dohányzik, nem drogfüggő, nem alkoholist; kétszer

műtötték, torok- és orrmandulával. Nem rendelkezik autóval, minden hó első munkanapján bérletet vált. Lottózik, mindig ugyanazokkal a számokkal: hét, tizenhárom, negyvenkilenc, ötvenöt, nyolcvanhét. Vércsoportja nullás."

A férfi elnyomta a cigarettát; halántékán végigcsorgott egy izzadtságcsepp. Kis ideig a szavakat kereste, majd hirtelen felpattant és a dossziét az asszony arcához csapta. "Maga szürke! Teljesen átlagos!", üvöltötte. A mappából fényképek, nyugták, leletek, jegyzetek, tanúsítványok szóródtak a földre; XY Szilárdné szemét előntötte a könny, s mindezeknek már csak a foltjait látta.

A férfi az asztalra csapott, majd megrángatta az asszonyt, megcibálta amúgy is zilált haját, és fenyegetően fröcsögte az arcába: "Figyeljük magát! Nem tűrjük a magafajtákat! Mit képzelsz, mit művel maga? Minden egyes lélegzetvétele ráfizetés! Átlagos!", s ezzel lekevert egy hatalmas pofont az asszonynak.

XY Szilárdné feje hátrabicsaklott, szemeit elvakította a plafonról báméskodó villanykörte; zúgó fülei forrón sajogtak. A férfi azonban megint elkapta a nő haját, és a képébe lihegve kérdezte: "Vannak mások is? Miért nem beszél? Miért nem beszél?! Én megölhetem magát, nem segít vele senkinek! Maga átlagos! Ismerje be! Maga teljesen átlagos és jelentéktelen!"

De a férfi nem kapott választ. Az asszony szomorú félelemmel bámult a férfi eres szeméibe, s halkán ennyit mondott: "Uram, a helyemben mindenki mentegőzne."

A férfi elengedte a nő haját, hátrébb lépett, és az asztalon fekvő cigarettás dobozból előhúzott egy szálát, majd tehetetlen idegességgel rágyújtott.

2009. február 1.